

Kubanska alfabetiseringsmetoden tillämpas i Argentina

Alfabetiserar ungdom i fängelser

Christine Vaple

Den kubanska alfabetiseringsmetoden Yo sí puedo (Ja, jag kan) har nått bra resultat i Argentina, där den nu tillämpas på fängelserna. Initiativet stöds av en multisektoriell organisation för solidaritet med Kuba i Rosario, i Santa Fe länet.

Organisationens ledare, jordbrukaren Guillermo Cabruja, sa i Havanna att han var väldigt optimistisk med tanke på de resultat de uppnått med 65 lärarledda lektioner, och med läroböcker och audiovisuella hjälpmedel, för att lära unga interner att läsa och skriva.

”Nu har vi hållit på i över tre år”, sa Cabruja. ”Över 50 interner i åldern 18-35 år har lärt sig att läsa och skriva. Ytterligare ett hundratal deltar i programmet på andra fängelser. Vi får även stöd från lärarstuderande i regionen, och från konstnärer och intellektuella.”

Tanken att alfabetisera fångarna kommer ur en tidigare erfarenhet, då de använde sig av metoden Yo sí puedo i tusentals personer i olika delar av Argentina lärde sig läsa och skriva. I slutet av 2013 kom förslaget att undervisa i områden med stora problem, speciellt marginaliserade ungdomar.

För detta sökta projektet stöd från evangeliska kyrkan, som arbetar i fängelserna. De fick till stånd en dialog med fängelseledningen och nära band knöts och gjorde det möjligt att utveckla en rad pedagogiska aktiviteter som manar till kollektiv eftertanke.

I juli 2014 tog de första 18 ungdomarna sin ”examen”. Det fick bra uppmärksamhet i pressen och av de religiösa ledarna. Varje elev fick bjuda in två anhöriga till evenemanget, som de såg som en viktig händelse i deras liv. Detta resultat visar på giltigheten i den kubanska metoden, som tidigare förbjudits av kommunala skolansvariga med banala och tvetydiga argument.

Då internerna bad om en ordbok för att förstå ordens innebörd togs initiativet att ge var och en en bok som befolkningen skänktes. Det blev så många att ett ambulering bibliotek kunde skapas. Det uppkallades efter Federico Pagura, biskop och stor Kubavän som

samarbetade för att få igenom Yo sí puedo på fängelserna.

I sociala nätmedier publicerade Guillermo Cabruja mycket om alfabetisering på fängelserna och kallade till ett möte för att få fler medarbetare. Han hade hoppats på ett tiotal personer men över 80 med olika yrkesbakgrund dök upp. Det ledde till initiativet att fortsätta undervisningen med verkstäder om litteratur, konst, musik, yoga, självkänedom, familje- och genusvård, bland många andra.

I litteraturverkstaden samlades de intagnas texter in till en bok: Entre mandarinas y tumbas, med poesi och berättelser. Ett signerat exemplar av boken skickades till Fidel Castro som ett tacksamhetsbevis. En av de fyra av författarna lärde sig läsa och skriva med Yo sí puedo skrev: ”Jag heter Iván Ezequiel Galarza. Många känner mig inte. Jag misslyckades alltid, men idag vann jag.”

Guillermo Cabruja beskriver den viktigaste lärdomen: ”Dessa ungdomar kände sig inte älskade av någon. De valde inte att vid fem-sex års ålder inte gå i skolan. De har lidit av våldet och av att vara övergivna av samhället. Vårt uppdrag är att hjälpa dem att uppnå sitt mål att bli bättre människor.”

Den kubanska alfabetiseringsmetoden tilldelades 2006 ett pris av UNESCO.

I Argentina bidrog den kubanske pedagogen Angel Raimundo Alvarez Alonso med att ta fram undervisningsmaterialet och lära upp instruktörerna som arbetar direkt med de olika grupperna. Han säger: ”Yo sí puedo genomfördes i Argentina i 76 kommuner i 17 olika län och sammanlagt har fler än 30 000 människor lärt sig läsa och skriva. De 65 lektionerna finns inspelade på 17 DVD och kan ses i en teve. Lektionerna anpassas till lokala språkliga egenheter på platsen där undervisningen sker.”

Med tårar i ögonen och stor nostalgi sammanfattade projektledaren Mario Salas Coteron, det hela med orden: ”Jag lärde mig mycket tillsammans med argentinarna.”

Källa Granma